

TRIBUNAL GHAL TALBIET ŻGħAR

ĠUDIKATUR
AVV. DR. ILONA SCHEMBRI
LL.B., LL.D., LL.M. (Lond.), Ph.D. (Birm.)

Udjenza tat-2 ta' Lulju 2025

Talba nru. 61/2025 IS

VODAFONE MALTA LIMITED illum EPIC COMMUNICATIONS LIMITED (C 10865)

VERSUS

ANNALISE BRINCAT (I.D. 289887 (L))

IT-TRIBUNAL,

Ra illi b'Avviż tat-Talba ippreżentat fl-20 ta' Frar 2025 (a fol. 3 et seq), is-socjeta' attriči talbet l-ammont ta' elf erba' mijja u sitta u ġamsin Ewro u disgħha u ġamsin ċenteżmi tal-Ewro (Eur 1,456.59) rappreżentanti servizzi ta' telefonija cellulari bil-kontijiet bin-numri 1.11068756, 1.11104712, u 1.11104576 mogħtija lill-konvenuta fuq istruzzjonijiet tal-konvenuta innifisha, bl-ispejjeż u bl-imgħax mid-data tal-fattura relattiva sad-data tal-pagament effettiv.

Ra d-digriet ta' dan it-Tribunal tal-25 ta' Frar 2025 fejn is-socjeta' attriči ġiet awtorizzata tiproċedi bin-notifika tal-konvenuta (a fol. 9 u 10).

Ra illi l-konvenuta ġiet innotifikata darbtejn, fuq żewġ indirizzi, u čioe' fis-6 ta' Marzu 2025 u fit-13 ta' Marzu 2025 (a fol. 23).

Ra illi l-konvenuta ma ppreżentat ebda risposta u/jew kontro-talba u anqas dehret għas-seduta wara li ġiet innotifikata b'dan illi waqqgħet fi stat ta' kontumaċċa (a fol. 26).

Ra illi s-socjeta' attrici ipprezentat il-kapitolo fil-konfront tal-konvenuta (a fol. 27).

Ra illi saret seduta oħra fis-26 ta' Mejju 2025 għas-subizzjoni tal-konvenuta b'dan illi naqset għal darb'oħra milli tidher għas-seduta (a fol. 28).

Ra l-atti proċesswali.

Ra illi din il-kawża thalliet għas-sentenza.

Ikkunsidra

Dan it-Tribunal irid jiddiskuti l-kontumaċja tal-konvenuta, il-preżentata tal-kapitolo fil-konfront tal-konvenuta u anke l-evidenza ippreżentata mis-socjeta' attrici sabiex ikun jiusta' jikkonkludi jekk it-talba tas-socjeta' attrici tistax tkun milqugħha jew le, u dan fuq baži ta' probabbilita' hekk kif titlob il-Liġi fil-kamp cívili.

Il-Kontumacija tal-Konvenuta

Hekk kif għadu ġie rrimarkat hawn fuq, jidher mill-proċess illi l-konvenuta ma ressuet ebda risposta u/jew kontro-talba u anqas dehret għas-seduta wara li ġiet innotifikata b'dan illi waqgħet fi stat ta' kontumaċja.

It-Tribunal josserva illi l-kontumaċja waħedha ma titqiesx bħala ammissjoni tat-talba tas-socjeta' attrici da parti l-konvenuta iżda kontestazzjoni ta' l-istess. Għalkemm il-konvenuta baqgħet kontumaċi, dan ma jfissirx li hija abbandunat kull ecċeżżjoni li setgħet tagħmel fil-kawża u ammettiet id-domandi. F'każ ta' kontumacija jibqa' l-oneru fuq is-socjeta' attrici li tressaq provi sal-grad ta' probabbilità u li tressaq l-aħjar prova. Il-ġudikant għandu jeżamina jekk it-talba hijiex ġustifikata independentement mill-kontumaċja tal-konvenuta (ara *Fenici Insurance Agency Limited noe vs. Paul Stoner et deciża mill-Qorti tal-Appell [Inferjuri] fit-22 ta' Novembru 2002*). L-istess intqal fis-sentenza *Blye Engineering Co. Ltd vs. Philip Borg Bellanti et deciża mill-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri) fit- 22 ta' Gunju 2005:*

"huwa wkoll principju ben stabbilit illi ghalkemm il-konvenut jibqa' kontumaci dan ma kellux jinfiehem bhala li hu abbanduna kull ecceżżjoni li seta' jaġhti fil-kawza u ammetta d-domanda. Sta' ghall-ġudikant li jeżamina jekk it-talba hix gustifikata, indipendentement mill-kontumacija tal-konvenut. Vide Kollez. Vol. XXIX P III p 35"

Inoltre', fis-sentenza fl-ismijiet *Joseph Edmond sive Jesmond Meilaq vs. Brian Mizzi et*

noe, deciża mill-Qorti tal-Appell (sede Superjuri) fis-27 ta' Marzu 1996 ingħad:

"Illi fl-ahharnett irid jingħad illi skond il-gurisprudenza tal-Qrati tagħna, il-konvenut li jibqa' kontumaci, bhal kaz odjern, ma jitqiesx li ammetta ttalba ta' l-attur, izda jitqies li jkun irriġetta ruhu ghall-gudizzju tal-Qorti. Dana ma jfissirx pero' li l-Qorti tista' tqajjem hija stess ex officio kwalunkwe eccezzjoni li l-konvenut seta' jqajjem kieku kkontesta l-kawza billi kif gie ritenut fis-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell in re Hammet vs Genovese mogħtija fil-31 ta' Jannar 1991:

"Il-Qorti m'ghandhiex tissolleva eccezzjoniet li mhiex awtorizzata espressament mill-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili jew minn konsiderazzjonijiet ta' ordni Pubblika. Ghaliex altrimenti tinholoq sitwazzjoni fejn il-Qorti tiddeċiedi fuq eccezzjoni tagħha stess haga li mhix rakkmandabbli billi tinvolvi vjolazzjoni ta' principju kardinali tas-smiegh xieraq tal-kawza;"

L-istitut tal-kontumaċja hu intiż biss sabiex irażżan l-attegġjament tal-kontumaċja u disprezz da parti ta' min ġie čitat biex jersaq quddiem l-Onorabbli Qorti jew Tribunal (ara **Kummissarju tal-Artijiet vs. John Curmi** deciża mill-Prim' Awla fil-31 ta' Jannar 2003).

Il-Kapitolu

Dan it-Tribunal ukoll jirrileva illi il-fatt illi ġie ppreżentat kapitolu fil-konfront tal-konvenuta u dikjarat mistqarr ma jfissirx illi tali prova hija biżżejjed sabiex tali Tribunal ikun jista' jsib ħtija tal-konvenuta. Fil-fatt, "mill-Qorti ta' l-Appell kollegjali fil-kawza in re **James Trapani et v. Vincent Cilia** (28 ta' April 2000), "il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il_prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setgħet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif għejja nħad is-subizzjoni setgħet tintalab f'kull parti tal-procedura."¹

L-Azzjoni tas-Socjeta' Attriċi

Is-socjeta' attriċi ikkontendiet fl-avviż tat-talba (a fol. 3 et seq) illi hija pprestat is-servizzi

¹ VODAFONE MALTA LIMITED ILLUM EPIC COMMUNICATIONS LIMITED [REG. NRU. C-10865] VERSUS ASHLEY JOHN GALEA [K.I. NRU. 393006L], 30 ta' Mejju 2022, Tribunal Ġhal Talbiet Żgħar, Ref.: 308/2021

tagħha ta' telefonija cellulari bil-kontijiet bin-numri 1.11068756, 1.11104712, u 1.11104576 mogħtija lill-konvenuta fuq istruzzjonijiet tal-konvenuta innifisha, fejn ukoll ippreżentat kopja tal-fatturi relattivi li jinsabu a fol. 4 sa 7 u anke affidavit ta' Dr. Jeremy Debono in rappreżentanza tas-soċjeta' attrici li jinsab a fol. 8.

Dan it-Tribunal jibda sabiex jaċċenna illi l-Artikoli 558 sa 562 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta jirregolaw bis-shiħ kif il-partijiet fil-kawża għandhom iressqu l-provi tagħhom.

Dan it-Tribunal jirrileva illi l-applikazzjoni tal-Artikolu 562 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili ma jistax ikun injorat mis-soċjeta' attrici, u liema Artikolu jipprovd illo "*Bla ħsara ta' kull dispozizzjoni ohra tal-liġi, l-obbligu tal-prova ta' fatt imiss dejjem lil min jallegah.*" Dan it-Tribunal jagħraf ukoll l-applikazzjoni tal-Artikolu 559 tal-Imsemmi Kodiċi illi jipprovd illo "*Il-qorti għandha fil-każijiet kollha tordna li ssirilha l-ahjar prova li l-parti tista' ggib.*" Tali Artikolu kien hekk diskuss mill-Qorti diversement presjeduta fejn il-Qorti diversement presjeduta irriteniet diversi drabi, fosthom fis-sentenza *Anthony Xerri (K.I. nru. 209398M) ('ir-rikorrent') vs. Claudette Spencer (K.I. nru. 307378M) u Dominic Spencer (K.I. nru. 443400L) ('l-intimati')*² illi "*mad-daqqa t'għajnej għalhekk huwa ċar illi l-obbligu li għandu parti f'kawża mħuwiex illi jgħib l-aqwa prova iżda li jgħib l-aqwa prova li jista' jgħib.*" L-istess qal it-Tribunal diversement presjedut fejn fis-sentenza *DANIEL ZAMMIT VERSUS ROCCO BARTOLUCCIO*³ ikkonkluda illi "*dak li hu importanti għal-legislatur Malti huwa li l-prova (testimonjali u/jew dokumentarja) tkun wahda rilevanti ghall-kaz trattat u li l-istess tkun l-ahjar wahda li l-parti tista' toffri jew tressaq.*" B'dan illi tali Artikolu pero' ma jistax jinftiehem illi t-Tribunal irid jidderiġi lill-partijiet xi provi iressqu għaliex tali kompit u huwa biss tal-partijiet tal-kawża għaliex inkella it-Tribunal ikun qed iżomm ma' parti jew oħra ingu tħalli u b'dan illi dan it-Tribunal jista' biss imbagħad iħares lejn tali provi mingħajr ma jippreġudika d-dritt ta' xi parti jew oħra.

It-Tribunal ġares bir-reqqa lejn id-dokumentazzjoni hawn fuq imsemmija ippreżentata mis-soċjeta' attrici u ra illi s-soċjeta' attrici ippruvat it-talba tagħha fil-konfront tal-konvenuta sal-grad ta' probabilita' hekk kif inhu rikjest mil-Ligi fil-kamp ċivili, speċjalment ukoll meta ra illi s-soċjeta' attrici ippreżentat kemm dak li ġallset il-konvenuta u anke dak li ma ġallsitx.

² 18 ta' Settembru 2024, Qorti tal-Appell, Ref.: 39/2021

³ 3 ta' Frar 2020, Tribunal Għal Talbiet Żgħar, Ref.: 80/2019

Għaldaqstant, fid-dawl ta' tali ġurisprudenza u evidenza, dan it-Tribunal jikkonkludi li seta' jasal għal konklużjoni fuq baži ta' probabbilita' illi l-konvenuta hija verament debitriċi tas-soċjeta' attriċi.

Dan it-Tribunal jirrileva wkoll illi tali konklużjoni qiegħda issir ai termini tal-Artikolu 9 (1) tal-Att Dwar Tribunal Għal Talbiet Żgħar, Kap. 380 tal-Ligijiet ta' Malta, *stante* illi filwaqt illi tali artikolu jħaddan il-prinċipju tal-ġustizzja naturali, pero' huwa ferm importanti illi jżomm f'moħħu "Illi jsegwi illi filwaqt li l-formalizmu eċċessiv għandu jiġi evitat f'dawn il-proċeduri ta' natura sommarja, ma jistax ikun dubitat illi l-osservanza tar-regoli tal-proċedura hi meħtieġa biex jiġi assigurat l-ordni fil-kondotta tal-kawża u r-regolarità tagħha."⁴

Imġħax

Fir-rigward ta' dan l-ammont dovut mill-konvenuta lis-soċjeta' attriċi, is-soċjeta' attriċi qed titlob l-imġħax. F'dan ir-rigward, it-Tribunal jagħmel referenza għall-artikolu 1141 tal-Kodiċi Ċivili, Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta. F'dan il-każ, jidher illi tali obbligazzjoni hija ta' natura kummerċjali ai termini tal-Artikolu 5 (e) tal-Kodiċi tal-Kummerċ, Kap. 13 tal-Ligijiet ta' Malta, b'dan illi għandu japplika is-sub-artikolu 1 tal-Artikolu 1141 tal-Kodiċi Ċivili, Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta. Għaldaqstant, tali imġħax beda jiddekorri mid-data ta' kull fattura rispettiva u jibqa' jiddekorri sad-data tal-ħlas effettiv. B'dan ukoll illi l-imġħax ta' dak li il-Kodiċi tal-Kummerċ jagħmel referenza għar-rata ta' referenza, liema rata hija mill-inqas dik ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena magħduda flimkien ma' rati ta' imġħax oltre' deċiżi mill-Bank Ċentrali Ewropew li għandha tkun applikabbli. It-Tribunal jinnota wkoll illi ma hix applikabbli il-leġiżlazzjoni sussidjarja 16.06 f'dan il-każ u ma hix applikabbli il-leġiżlazzjoni sussidjarja 16.06 f'dan il-każ.

Spejjeż

Dan it-Tribunal innota illi s-soċjeta' attriċi talbet ukoll għall-ispejjeż fl-avviż tat-talba. Ikkonferma fl-affidavit tiegħi Dr. Jeremy Debono illi s-soċjeta' attriċi ippruvat tinterpellu lill-konvenuta aktar minn darba sabiex tersaq għall-ħlas (a fol. 9) iż-żda ma ippreżentatx kopja tal-ittra uffiċċiali bin-numru 3299/2023. Iż-żda, ġjaladarba it-Tribunal qies illi illi l-konvenuta hija obbligat li tkom il-ammont ta' elf erba' mija u sitta u ħamsin Ewro u disgha u ħamsin centeżzmi tal-Ewro (Eur 1,456.59) rappreżentanti servizzi ta' telefonija cellulari bil-kontijiet bin-numri 1.11068756, 1.11104712, u 1.11104576 mogħtija lill-konvenuta fuq istruzzjonijiet tal-konvenuta innifisha, il-konvenuta hija wkoll obbligata li

⁴ Justin Spagnol [I.D. 562491M] (appellat) Vs Janice Briffa bħala leġitimu rappreżentanta tal-minuri Ruud Buhagiar [I.D. 504772M] (appellanta), 30 Mejju 2017, Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri), Ref.: 1277/2010

ħallas lis-soċjeta' attrici anke l-ammont ta' dawn l-ispejjeż, jekk kemm-il darba is-soċjeta' attrici turi lill-konvenuta illi din l-ittra intbagħtet lill-konvenuta in konnessjoni ma' din it-talba.

Fir-rigward tal-ispejjeż ġudizzjarji marbuta ma' din it-talba ser ikunu deċiżi fid-*Decide*.

Decide

Għaldaqstant, dan it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi billi jilqa' t-talba tas-soċjeta' attrici għall-ammont ta' elf erba' mijha u sitta u ħamsin Ewro u disgħa u ħamsin ċenteżmi tal-Ewro (Eur 1,456.59) rappreżentanti servizzi ta' telefonija cellulari bil-kontijiet bin-numri 1.11068756, 1.11104712, u 1.11104576 mogħtija lill-konvenuta fuq istruzzjonijiet tal-konvenuta innifisha, bl-imġħax legali fis-sena li għandu jkun dak imsejja ġi ir-rata ta' referenza skond il-Kodiċi tal-Kummerċ, Kap. 13 tal-Liġijiet ta' Malta, li beda jiddekorri mid-data ta' kull fattura relattiva u jibqa' hekk jiddekorri sad-data tal-pagament effettiv kif ukoll l-ispejjeż in konnessjoni mal-ittra uffiċjali bin-numru 3299/2023 u jikkundanna lill-konvenuta sabiex ħallas lis-soċjeta' attrici dan l-imsemmi ammont jekk kemm-il darba is-soċjeta' attrici turi lill-konvenuta illi din l-ittra intbagħtet lill-konvenuta in konnessjoni ma' din it-talba.

L-ispejjeż ġudizzjarji marbuta ma' dawn il-proċeduri huma kollha a kariku tal-konvenuta.

Avv. Ilona Schembri

Ġudikatur